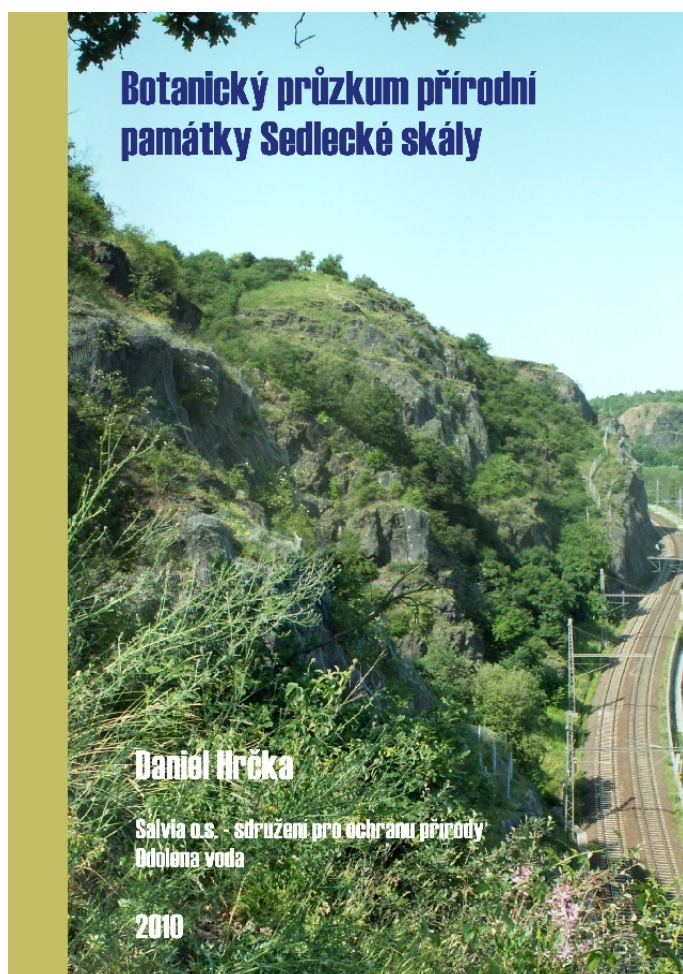

Název projektu: Kaňon Vltavy u Sedlce - průzkum evropsky významné lokality – 3. část: Sedlecké skály

Číslo smlouvy: DAG/54/11/005119/2009

Příjemce grantu: Salvia o.s. – sdružení pro ochranu přírody

Řešitel grantu: Daniel Hřčka

V průběhu let 2009 a 2010 proběhl intenzivní průzkum přírodní památky Sedlecké skály jejímž hlavním cílem bylo doplnit poznatky o tomto chráněném území. Mimo vlastní inventarizace cévnatých rostlin bylo provedeno vyhodnocení stavu květeny po dříve zpracovávaných inventarizačních průzkumech a srovnání zjištěných dat v terénu s dostupnými historickými nálezy – vše v kontextu připravovaného vyhlášení evropsky významné lokality Kaňon Vltavy u Sedlce, jejíž jsou Sedlecké skály součástí.

Oproti předpokládaným cílům bylo možné učinit také krátké zhodnocení záměru vedení obchvatu pražského městského okruhu, resp. významnost právě těch částí skal, které budou tímto záměrem zničeny – zhodnocení na pravém břehu Vltavy (v přírodní památce Zámky) bylo provedeno v předchozí etapě projektu.

Součástí botanického průzkumu

je excerptce řady historických nálezů, které byly dále využity při přípravě komentáře ke druhům chráněným a druhům červeného seznamu a celkovému zhodnocení území.

Jako vedlejší produkt bylo možné vysledovat některé vlivy na květenu a vegetaci po realizaci „optimalizace trati Praha Bubeneč – Kralupy nad Vltavou“. Při tomto záměru byla velká část skal pokryta pletivem, souběžně s tím byl před tímto záměrem realizován v letech 2002 a 2003 botanický průzkum, který bylo možné využít pro další srovnávání.

Inventarizační průzkum byl zaměřen primárně do hranic vlastního chráněného území, částečně se ale dotýká i samostatně vyhlášeného ochranného pásma. Průzkum celého ochranného pásma nebyl proveden jednak z důvodu nepřístupnosti území (část je součástí zahrádkářské kolonie), jednak z důvodu menšího významu (součástí ochranného pásma jsou i druhově jednotvárné mezofilní ovsíkové louky nad střední částí chráněného území). Některé

části přesto mohou být, zejména z pohledu výskytu bezobratlých, poměrně cenné – mohlo by se to týkat zahrádkářské kolonie, kde může vznikat pestrá paleta biotopů (sekané, méně sekané trávníky, staré ovocné stromy apod.). Do průzkumu byla zahrnuta také plocha, která není ani ochranným pásmem, ale s vlastní přírodní památkou úzce souvisí (je již za hranicí města Prahy a je součástí přírodní rezervace Roztocký háj).

Území bylo navštíveno ve dnech 1.4.2010, 2.4.2010, 7.5.2010, 9.5.2010, 11.6.2010, 19.6.2010 a 3.7.2010. Zejména první jarní návštěvy přinesly některé nové poznatky o květeně přírodní památky – mimo podrobné inventarizace výskytu křivatec českého (*Gagea bohemica*) a koniklece lučního českého (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*), byly jako nové nálezy pro území zjištěny tři druhy křivateců: mimo běžnějšího křivatec lučního (*Gagea pratensis*) byl nalezen také křivatec rolní (*Gagea villosa*) a křivatec vstřícnolistý (*Gagea transversalis*). V pozdějším jarním termínu byl nalezen ještě plamének přímý (*Clematis recta*) – jeho životaschopná a plně fertilní populace se objevila nejspíše v důsledku prořezání křovin (a tedy lepší přístupnosti), ale nepochybně také osluněním (shodou okolností na pravém břehu Vltavy v Zámčích roste v zástínu dřevin řada pouze sterilních jedinců). Dalším novým významnějším druhem pro území je strdivka zbarvená (*Melica picta*), která byla také pozorována na místě po vyřezaných křovinách, v dolních částech svahu. Zajímavým nálezem je také kerblík třebule štětínoplodý (*Anthriscus cerefolium* subsp. *trichosperma*), jinak pěstovaný taxon, vzácně zplaňující.

Z historických materiálů a z historických map vyplývá, že suché trávníky pokrývaly větší část svahů, nicméně podstatná část z nich zarostla vlivem sukcese nebo úmyslnou výsadbou dřevin, nejčastěji stanovištně nevhodných, ale i těch nepůvodních.

K doplnění poznatků o květeně území bylo provedeno srovnání s historickými nálezy (floristické práce publikované v odborném tisku, rukopisné materiály). Zejména se jednalo o krátké floristické příspěvky: příspěvek ke květeně dolního Povltaví (METZELOVÁ-ONDRÁKOVÁ 1950) a krátká floristická sdělení a příspěvky k rozšíření některých význačnějších rostlin v Praze a nejbližším okolí (SKALICKÁ 1971, SKALICKÝ & SKALICKÁ 1971, SKALICKÝ & SKALICKÁ 1972). Dále systematický průzkum vegetace a květeny Tichého údolí, Roztockého háje a Sedleckých skal na severozápadním okraji Prahy (KUBÍKOVÁ & MOLÍKOVÁ 1980) a nakonec průzkum realizovaný v souvislosti s optimalizací trati Praha Bubeneč – Kralupy nad Vltavou (Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003). Jak vlastní nálezy, tak nálezy zjištěné z literatury, byly podkladem pro zpracování komentovaného přehledu zajímavějších druhů.

Při aktuálním inventarizačním

průzkumu bylo

v roce 2010 nalezeno

celkem 250 taxonů

cévnatých rostlin,

přičemž z tohoto

počtu je 49 druhů

vedeno v Černém a

červeném seznamu

cévnatých rostlin

(PROCHÁZKA 2001).

V kategorii silně

ohrožených druhů

jsou evidovány

křivatec český (*Gagea*

bohemica), modřenec

tenkokvětý (*Muscari tenuiflorum*), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp.

bohemica), česnek kulatohlavý (*Allium sphaerocephalon*), křivatec vstřícňolistý (*Gagea*

transversalis) a křivatec rolní (*Gagea villosa*). V kategorii ohrožených druhů byly zjištěny

bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), hvězdnice zlatovlásek (*Aster linosyris*), chrpa

chlumní (*Centaurea triumfettii*), plamének přímý (*Clematis recta*), třemdava bílá (*Dictamnus*

albus), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), řebříček sličný (*Achillea nobilis*), rožec pětimužný

(*Cerastium semidecandrum*), pcháč bělohavý (*Cirsium eriophorum*), trýzel škarďolistý

(*Erysimum crepidifolium*), jestřábník hadincovitý (*Hieracium echiodides*), netřesk výběžkatý

(*Jovibarba globifera* subsp. *globifera*), locika vytrvalá (*Lactuca perennis*), tolíce nejmenší

(*Medicago minima*), strdivka zbarvená (*Melica picta*) a silenka ušnice (*Silene otites*).

V kategorii druhů vyžadujících další pozornost byly zaznamenány tařice skalní Arduinova

(*Aurinia saxatilis* subsp. *arduinii*), dřín jarní (*Cornus mas*), česnek šerý horský (*Allium*

senescens subsp. *montanum*), kerblík třebule štětínoplodý (*Anthriscus cerefolium* subsp.

trichosperma), dříšťál obecný (*Berberis vulgaris*), ostřice nízká (*Carex humilis*), skalník

celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*), pýr prostřední (*Elytrigia intermedia*), kostřava sivá

(*Festuca pallens*), kostřava walliská (*Festuca valesiaca*), kakost krvavý (*Geranium*

sanguineum), jestřábník bledý (*Hieracium schmidtii*), strdivka sedmihradská (*Melica*

transsilvanica), pipla osmahlá (*Nonea pulla*), mák polní (*Papaver argemone*), hvozdíček

prorostlý (*Petrorhagia prolifera*), mochna písečná (*Potentilla arenaria*), rozrazil klasnatý

(*Pseudolysimachion spicatum*), hrušeň polnička (*Pyrus pyrastrer*), sesel sivý (*Seseli osseum*),

jeřáb muk (*Sorbus aria*), koleneček Morisonův (*Spergula morisonii*), mateřídouška panonská

(*Thymus pannonicus*), mateřídouška časná (*Thymus praecox*), jetel alpínský (*Trifolium*

alpestre), jilm habrolistý (*Ulmus minor*) a rozrazil Dilleniův (*Veronica dillenii*).

Druhy uvedené v červeném seznamu představují 19,6 % druhové rozmanitosti

lokality. Tato velká druhová bohatost na ploše přibližně 7,5 ha při současně mimořádně

vysokém podílu vzácných druhů řadí území přírodní památky mezi botanicky a ochrannářsky

velmi cennou lokalitu Hlavního města Prahy.

11 nalezených druhů je zvláště chráněno podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.

Konkrétně se jedná o křivatec český (*Gagea bohemica* subsp. *bohemica*; C2, §2), modřenec

tenkokvětý (*Muscari tenuiflorum*; C2, §3), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica* Skalický; C2, §2), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*; C3, §3), hvězdnice zlatovlásek (*Aster linosyris*; C3, §3), chrpa chlumní (*Centaurea triumfettii*; C3, §3), plamének přímý (*Clematis recta*; C3, §3), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*; C3, §3), třemdava bílá (*Dictamnus albus*; C3, §3), tařice skalní Arduinova (*Aurinia saxatilis* subsp. *arduinii*; C4a, §3) a dřín jarní (*Cornus mas* L.; C4a, §3).